

Sandra Malinová: Česká architektura 1939-48. Doznívání funkcionalismu
Oponentský posudek bakalářské práce na ÚDKU KTF UK

Tématem předložené bakalářské práce je česká architektura ve složitém období let 1939-48. Název práce naznačuje, že záměrem autorky bylo komplexní zpracování tématu s akcentem na doznívání funkcionalistické architektury. V úvodu práce je dále konstatováno, že hlavním předmětem badatelského zájmu je zpracování dobové architektonické teorie, která má být demonstrována zejména na názorech významného architekta Karla Honzika.

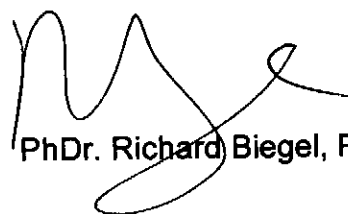
Jednoznačným kladem bakalářské práce je práce s původními prameny v podobě dobových architektonických časopisů. Jejich podrobná analýza naznačuje, že zvolené období bylo autorce blízké. Rovněž je třeba konstatovat, že při jejich syntetickém zpracování prokázala autorka schopnost vybrat z dobových textů to podstatné a spojit vše do literárně zdařilého a srozumitelného celku. Zdařilé pasáže věnované konkrétním dobovým názorům však zároveň výrazně kontrastují s obecnými kulturně-historickými úvody jednotlivých kapitol, které mají naopak často podobu středoškolských kompozic založených na nekritické kompilaci necitovaných zdrojů.

V úvodním shrnutí dosavadního badání autorka konstatuje, že toto složitě období bylo z hlediska dějin umění až do nedávné doby do značné míry opomíjeno. Tento názor dále rozvádí v závěru své práce konstatováním, že „práce to byla nelehká, jelikož toto téma bylo doposud zpracováno jen velmi omezeně“ (s.53). Je nesporné, že vzhledem k politickým souvislostem je bádání o složitě období nacistické okupace a následného prazvláštního „mezidobí“ let 1945-48 záležitostí posledních dvou desetiletí. Zároveň je logické, že jeho výsledky zatím nedosahují zpracování jiných období české architektury 20. století; označit je za „velmi omezené“ je však v kontextu publikovaných prací velmi zvláštní a přinejmenším zarážející. V přehledu dosavadního bádání je na str. 7 zmíněna „ediční řada Dějiny českého výtvarného umění“, v níž je dle autorčina soudu „zmiňované době přisouzen její právoplatný význam.“ Přes toto nadějně konstatování není zmíněn autor kapitoly (Rostislav Švácha), jeho názory nejsou nijak komentovány či analyzovány a autorka se prací v žádném dalším odkazu na literaturu nezabývá. Příslušnou kapitolu Dějin českého výtvarného umění, nazvanou „Architektura čtyřicátých let,“ lze přitom bez jakékoli nadsázky označit za první pokus o syntetické zpracování tématu a jeho

uvedení jak do dobového kontextu, tak do souvislostí české předválečné i poválečné architektury, a to včetně všech odkazů na dosavadní literaturu. Charakteristika jednotlivých architektonických proudů, užitá terminologie i výběr staveb přitom naznačují, že autorka se Šváchovým textem průběžně pracovala. Absence či nevyváženost odkazů na navazující a citovanou uměleckohistorickou literaturu je bohužel charakteristická i pro jiné části práce, v nichž které lze často jen těžko odlišit původní autorčin názor od převzatého údaje. Evidentní autorčin zájem o zvolené téma, projevující se v podrobné recepci dobových pramenů a podpořený jejím literárním talentem, je tak bohužel problematizován nepříliš vědeckým přístupem k citované literatuře.

Jako problematické se jeví i příliš široce zvolené téma, kterým se práce rozsahu bakalářské práce nemá mnoho šancí vyrovnat a z nějž tak nutně vyplývá nevyváženost jednotlivých kapitol i celé práce. Je zřejmé, že práci i autorce samé by prospělo výrazné zúžení zvoleného tématu a zejména úvodní reflexe dosavadní uměleckohistorické literatury, která by jí ušetřila mnoha nepřesných či příliš sebevědomých prohlášení. Přesto lze říci, že autorka projevila jak systematický zájem o téma, tak poměrně slušnou schopnost práce s původními prameny a jejich kritického zhodnocení. Předloženou práci proto **doporučuji** k obhajobě.

V Praze, dne 26. 8. 2009

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.